

Motion till riksdagen 2005/06:So48

av **Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m)**
med anledning av prop. 2005/06:195

Elektroniska kommunikationstjänster m.m. inom psykiatrisk tvångsvård

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om möjligheten att omhänderta vissa föremål.

Omhändertagande av farliga föremål

Vi välkomnar att regeringen efter flera års diskussioner nu sätter ned foten och föreslår möjligheter till beslut om inskränkningar i rätten att använda elektroniska kommunikationstjänster, t.ex. mobiltelefon, och att övervaka försändelser från en patient. Detta har tidigare inte varit möjligt, inte ens när behandlande läkare ansett att behandlingen av patienten underminerades utan möjligheter till beslut om vissa riktlinjer och inskränkningar. Exemplet från Regionpsykiatriska kliniken i Växjö från 2003 visar att det på inga sätt är en ny fråga. Vi instämmer därför i regeringens förslag.

Vi beklagar dock att förslaget i sin utformning är alltför snävt i och med att endast vissa föremål behandlas i lagstiftningen. Det är svårt att på förhand avgöra vilka föremål som kan vara till men för personalen, allmänheten och patienten. Vi vet t.ex. att vissa patienter behandlas för tvångsmässiga beteenden, exempelvis pyromani. Om personalen inte har möjlighet att begränsa patienternas användning av exempelvis cigarettändare riskerar övriga patienter att utsättas för livsfara.

I augusti 2003 förolyckades två kvinnor i en anlagd brand på den rättspsykiatriska kliniken på S:t Sigfridsområdet. Dåvarande psykiatrichefen och en landstingsdirektör har för detta åtalats för grova arbetsmiljöbrott och grovt vållande till annans död. Rättegång planeras att äga rum i höst.

Händelsen illustrerar att personalen och ledningen för rättspsykiatriska enheter riskerar att försättas i en moment 22-situation. Om de tar ifrån patient-

Fel! Okänt namn på

terna tändstickor eller tändare riskerar de att åtalas. Om de inte gör detta riskerar de att åtalas för att inte ha garanterat säkerheten på enheten.

Det är förstås svårt att förutse vilka föremål som kan vara till men för patienterna, allmänheten och personalen. Därför måste lagstiftningen vara generell. En utredning bör därför tillsättas, för att analysera hur en sådan lagstiftning skulle kunna utformas.

Patienter med hjärnskador orsakade av missbruk

Regeringen har trots långvariga utredningar fortfarande inte behandlat problemen som rör personer med hjärnskador som orsakats av missbruk. Den s.k. Åkeshovsmannen tillhör med all sannolikhet denna grupp av personer som det i många fall är svårt att entydigt klassificera enligt etablerade diagnosklassifikationssystem, exempelvis DSM-IV.

Patienter som är farliga till följd av en kombination av hjärnskador och missbruk och som finns inom rehabiliteringsmedicinska kliniker fyller inte kriterierna för psykisk sjukdom enligt LPT (lagen om psykiatrisk tvångsvård) – det finns alltså inget lagrum för dem. Patienter med både missbruk och psykisk sjukdom kan hamna mellan socialvård, missbruksvård och psykiatrisk vård där ingen vill ta ansvaret och kostnaden. Ansvaret måste utredas. Det måste skapas ett tydligt lagrum för dessa personer. Moderaterna har tidigare krävt att ett sådant lagrum skapas (2005/06:So646). Vi upprepar nu vårt krav.

Stockholm den 3 maj 2006

Cristina Husmark Pehrsson (m)

Anne Marie Brodén (m)

Maud Ekendahl (m)

Stefan Hagfeldt (m)

Magdalena Andersson (m)

Lena Adelsohn Liljeroth (m)